

**Կազմված է օգոստոս
2026թ.**

Հաստատված է

«ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ»
Կուսակցության հիմնադիր
համագումարի որոշման
... օգոստոսի 2026թ.

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ»
Կուսակցության նախագահ՝

.....յան

____/____/2026թ.

**ՏՊԱԳՐՎԱԾ Է ԸՆԴԱՄԵՆԸ 2 ՕՐԻՆԱԿԻՑ
ՕՐԻՆԱԿ 1**

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

____/____/2026թ.

գրանցման համար_____

**«ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ»
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՐԱԳԻՐ
(Նախագիծ)**

ք.Մեղրի 2026

Նախաբան

«Խաղաղության Խաչմերուկ» կուսակցությունը անձանց միավորում է, ովքեր հավատում են, որ Հայաստանի Հանրապետության հզորությունը հիմնված է անկախ պետականության, իրավունքի գերակայության, սոցիալական արդարության, մրցունակ տնտեսության վրա ու Հայաստանի Հանրապետության ապագան պետք է կառուցել ազգային ինքնության, միասնության, իրավական պետության, ժողովրդավարության, անվտանգության, կրթության, աշխատանքի և արդարության վրա:

Մեր կուսակցության գաղափարախոսության հիմքում դրված է ազգային քաղաքականությունը, որը միավորում է հայ ժողովրդին՝ անկախ քաղաքական հայացքներից, բնակության վայրից կամ սոցիալական կարգավիճակից:

Մեր նպատակը ժամանակակից, անվտանգ, տնտեսական առումով ուժեղ և ազգային արժեքներին հավատարիմ **ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔ** կառուցելն է, որտեղ յուրաքանչյուրը կզգա իր պատասխանատվությունն ու մասնակցությունը պետական ու հասարակական կյանքի նկատմամբ, ուր կձգտեն աշխարհասփյուռ հայերը:

Հայ ժողովրդի հազարամյա պատմությունը, մշակույթը, լեզուն ու պետականության ավանդույթները մեր քաղաքական գործունեության հիմքն են:

Միաժամանակ մենք ընդունում ենք, որ ժամանակակից Հայաստանը պետք է լինի ժողովրդավարական, մրցունակ, տեխնոլոգիական և բաց աշխարհի համար՝ պաշտպանելով իր ազգային շահերն ու քաղաքացիների իրավունքները:

Մեր նպատակն է ստեղծել այնպիսի պետություն, որտեղ յուրաքանչյուր քաղաքացի կունենա ազատ ապրելու, աշխատելու, ստեղծագործելու և արժանապատիվ կյանք վարելու հնարավորություն:

I. Գաղափարախոսական սկզբունքները

Կուսակցության գործունեությունը կառուցվում է հետևյալ արժեքների ու սկզբունքների վրա.

- Հայաստանի Հանրապետության անկախության, ինքնիշխանության տարածքային ամբողջականության անվերապահ պաշտպանություն,
- Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության և օրենքների գերակայություն, պետական կառավարման թափանցիկություն,
- հայ ժողովրդի ազգային, պատմական և մշակութային արժեքների պահպանում,
- ազգային համերաշխություն,
- ժողովրդավարություն և բազմակարծություն, ակտիվ քաղաքացիական հասարակության ձևավորում,
- սփյուռքի ներուժի ամբողջական օգտագործում, հայրենիք-սփյուռք կապի ամրապնդում ու զարգացում,
- ընտանիքի ամրապնդում, ազգային ինքնության, լեզվի և մշակույթի պահպանում,
- մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանություն,
- սոցիալական արդարություն,
- ազատ ձեռնարկատիրության և ինքնազբաղվածության խրախուսում,
- սերունդների միջև պատասխանատվություն:
- կոռուպցիայի նկատմամբ զրոյական հանդուրժողականություն:

II. Պետական կառավարում

Մենք նպատակ ունենք ձևավորելու արդյունավետ, հաշվետու և պրոֆեսիոնալ պետական կառավարման համակարգ:

Կուսակցությունը հետամուտ է լինելու, որպեսզի՝

- տեղի ունենա պետական ծառայության ապաքաղաքականացում,
- կադրային քաղաքականությունն իրականացվի բացառապես մասնագիտական չափանիշներով, պետական ու տեղական ինքնակառավարման ոլորտում ստեղծվեն հավասար հնարավորություններ բոլորի համար,
- շարունակվի ու զարգացվի պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման համակարգի թվայնացումը,
- պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման համակարգում նվազագույնի հասցվեն բյուրոկրատական գործընթացները,
- ընդլայնվի և իրական դառնա համայնքների ինքնուրույնությունը,
- բյուջետային կառավարումը լինի բաց ու թափանցիկ :

III. Ազգային անվտանգություն

Մենք նպատակ ունենք ձևավորելու արդյունավետ, բազմաշերտ ու բազմակողմանի պետության անվտանգության համակարգ, որը կներառի ոչ միայն ռազմական, այլև տնտեսական, ժողովրդագրական, տեղեկատվական և էներգետիկ անվտանգությունը:

Մենք նախատեսում ենք հնարավոր բոլոր եղանակներով ու հասանելի միջոցներով ակտիվ մասնակցություն ունենալ այնպիսի գործընթացներում, ինչպիսիք են՝

- զինված ուժերի շարունակական արդիականացումը, ամբողջությամբ պրոֆեսիոնալ բանակի ստեղծումը,
- ազգ-բանակ սկզբունքով պետական սահմանների պաշտպանությանը հասարակության լայն շերտերի ներգրավումը,
- ռազմարդյունաբերության զարգացումը, համախմբումը, բանակ-ռազմարդյունաբերության արտադրող կայուն կապի ձևավորումը,
- պահեստազորի պատրաստվածության բարձրացումը,
- սահմանամերձ բնակավայրերի զարգացման պետական ծրագրերի շարունակական իրականացումը,
- կիբերանվտանգության ամրապնդումը,
- պարենային անվտանգության ամրապնդումը,
- արտակարգ իրավիճակների արդյունավետ կառավարման համակարգի զարգացում:

IV. Արտաքին քաղաքականություն

Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը պետք է առաջնորդվի ազգային շահերով:

Մեր կուսակցության առաջնահերթություններն են.

- Հայաստանի միջազգային հեղինակության բարձրացումը:
- խաղաղության և անվտանգության ապահովումը,
- միջազգային գործընկերությունների զարգացումը,
- տնտեսական և ներդրումային համագործակցության ընդլայնումը,
- Սփյուռքի ներուժի արդյունավետ ներգրավումը,
- բազմավեկտոր արտաքին քաղաքականության իրականացումը,
- ակտիվ ու նախաձեռնող դիվանագիտության իրականացումը,
- ռազմավարական գործընկերությունների խորացումը,
- միջազգային կազմակերպություններում Հայաստանի դիրքերի ամրապնդման օգտին ակտիվ ջանքերի գործադրումը:

V. Տնտեսություն

Տնտեսական զարգացումը պետք է հիմնված լինի աշխատանքի, նորարարության և արդար մրցակցության սկզբունքների վրա:

Մենք նախատեսում ենք, որպեսզի

- հարկային համակարգի պարզեցում, հարկային բեռի նվազեցում,
- փոքր և միջին բիզնեսի խրախուսում, զարգացում,
- խոշոր արդյունաբերության զարգացում, արդյունաբերական նոր ճյուղերի խրախուսում և աջակցություն,
- բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտի խթանում,
- ներդրումների իրավական պաշտպանության ամրապնդում,
- արտահանման խթանում, դիվերսիֆիկացում,
- մրցակցության պաշտպանության արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում, զարգացում,
- գյուղատնտեսության տեխնոլոգիական արդիականացում,
- ստվերային տնտեսության կրճատում,
- պետական գնումների թափանցիկություն:

VI. Գյուղատնտեսություն

Հայաստանի գյուղատնտեսությունը պետք է դառնա ժամանակակից և մրցունակ: Կուսակցությունը կաջակցի.

- ոռոգման համակարգերի արդիականացմանը,
- գյուղատնտեսական կոոպերացիայի զարգացմանը,
- գյուղմթերքի վերամշակման ընդլայնմանը,
- գյուղատնտեսական ապահովագրության զարգացմանը,
- ֆերմերների մատչելի ֆինանսավորմանը:

VII. Սոցիալական քաղաքականություն

Սոցիալական քաղաքականության նպատակն է ապահովել յուրաքանչյուր քաղաքացու արժանապատիվ կենսամակարդակ:
Մենք նախատեսում ենք.

- նվազեցնել աղքատությունը,
- բարձրացնել նվազագույն աշխատավարձը, իրականացնել միջոցառումների աշխատավարձերի աստիճանական աճի ուղղությամբ,
- կատարել կենսաթոշակների բարձրացում,
- աջակցել երիտասարդ ընտանիքներին,
- շարունակական իրականացնել ծնելիության աճին նպաստող ծրագրեր,
- իրականացնել երեխաների առողջ զարգացմանն ուղղված պետական ծրագրեր,
- իրականացնել մայրության և հայրության պաշտպանության միջոցառումներ,
- կանանց, մայրերի, ծերերի, հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանություն և աջակցություն,
- հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության համակարգերի բարելավում, վերջիններիս լիարժեք ներառում հասարակական կյանքում,
- կատարել բնակարանային ծրագրերի ընդլայնում:

VIII. Կրթություն

Կրթությունը Հայաստանի զարգացման գլխավոր ներդրումն է:
Մենք առաջարկում ենք.

- հայ ժողովրդի ազգային, պատմական և մշակութային արժեքները ներառող կրթական համակարգի ներդրում, ծրագրերի իրականացում,
- կրթության որակի բարձրացում,
- ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման ծրագրեր,
- գիտության ֆինանսավորման ավելացում,
- համալսարանների ինքնավարության ամրապնդում,
- մասնագիտական կրթության զարգացում,
- թվային կրթության ներդրում,
- օտարերկրյա բարձակարգ բուհերում հայ տաղանդավոր երիտասարդների համար կրթություն ստանալու հնարավորություն:

IX. Առողջապահություն

Մեր նպատակն է այնպիսի առողջապահական համակարգի ներդրումն ու զարգացումը, որը հնարավորություն կտա յուրաքանչյուրին ունենալ հասանելի և որակյալ առողջապահական ծառայություններ:

Այդ գաղափարներից ելնելով՝ նախատեսվում է.

- մարզային բուժհաստատությունների զարգացում, արդիականացում, համալրում փորձառու և որակյալ բժշկական կադրերով,
- կանխարգելիչ բժշկության խթանում,
- էլեկտրոնային առողջապահության զարգացում,
- բժշկական անձնակազմի շարունակական վերապատրաստում:

X. Մշակույթ

Հայ մշակույթը մեր ինքնության կարևորագույն բաղադրիչն է: Մենք կաջակցենք.

- մշակութային ժառանգության պահպանմանը,
- հայերենի զարգացմանը,
- գրահրատարակչությանը,
- կինոյի և թատրոնի զարգացմանը,
- երիտասարդ արվեստագետների աջակցությանը, համաշխարհային ասպարեզում վերջիններիս ճանաչելի դարձնելուն ուղղված քայլերի կատարմանը,
- հայ ազգային մշակութային արժեքների վերադարձին Հայաստանի Հանրապետություն,
- հայ ազգային մշակութային արժեքների Հայաստանի Հանրապետությունից ապօրինի դուրս հանելու դեմ միջոցառումների իրականացմանը:

XI. Երիտասարդություն և սպորտ

Պետությունը պետք է ստեղծի պայմաններ երիտասարդների ինքնադրսևորման համար: Կիրականացվեն.

- երիտասարդական ձեռնարկատիրության ծրագրեր,
- կրթաթոշակային նախաձեռնություններ,
- մարզական ենթակառուցվածքների զարգացում,
- երիտասարդ տաղանդների հայտնաբերման նպատակով մասսայական սպորտային միջոցառումների կազմակերպում,
- մարզիչների խրախուսում,
- առողջ ապրելակերպի խթանում:

XII. Շրջակա միջավայր

Մենք պատասխանատու ենք բնական ռեսուրսների պահպանման համար: Առաջնահերթություններն են.

- անտառների վերականգնում,
- ջրային ռեսուրսների պաշտպանություն,
- վերականգնվող էներգետիկայի զարգացում,
- թափոնների կառավարման բարելավում:

XIII. Սփյուռք

Հայաստանի և Սփյուռքի համագործակցությունը պետք է լինի ռազմավարական: Մենք նախատեսում ենք.

- ներդրումային ծրագրեր,
- հայրենադարձության խրախուսում,
- համահայկական կրթական նախագծեր,
- մշակութային համագործակցության խորացում:

XIV. Արդարադատություն

Արդար դատական համակարգը պետության հիմքն է: Մենք կաջակցենք.

- դատական իշխանության անկախությանը,
- կոռուպցիայի դեմ արդյունավետ պայքարին,
- իրավապահ մարմինների հաշվետվողականությանը,
- արդար և արագ դատավարությանը:

XV. Մեր տեսլականը

Մենք պատկերացում ենք Հայաստանը որպես.

- անվտանգ պետություն,
- զարգացած տնտեսություն,
- բարձր տեխնոլոգիական երկիր,
- սոցիալապես արդար հասարակություն,
- մշակութապես հարուստ և կրթված ազգ,
- ժողովրդավարական և իրավական պետություն,

- համաշխարհային հայության կենտրոն:

Եզրափակիչ խոսք

Մեր քաղաքական առաքելությունն է ծառայել Հայաստանի Հանրապետությանը և նրա քաղաքացիներին՝ առաջնորդվելով ազգային պատասխանատվությամբ, ժողովրդավարական արժեքներով և օրենքի գերակայությամբ: Մենք համոզված ենք, որ ազգային ինքնության պահպանումը, պետական ինստիտուտների ամրապնդումը, տնտեսական զարգացումը և հասարակության համերաշխությունը միասին կարող են ապահովել Հայաստանի անվտանգ, կայուն և բարեկեցիկ ապագան: